

NOTA REDAKCYJNA

Zamawiający

- Badanie realizowane na zlecenie Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie na potrzeby projektu Mazowieckie Obserwatorium Rynku Pracy III realizowanego w ramach Poddziałania 6.1.1 POKL.

Wykonawca

- Laboratorium Badań Społecznych Sp. z o. o.

Termin realizacji projektu

- Grudzień 2014 r. – luty 2015 r.

Autorzy raportu

- Marzena Sochańska-Kawiecka
- Edyta Makowska-Belta
- Agnieszka Morysińska
- Zuzanna Kołakowska-Seroczyńska
- Dominika Milczarek
- Dorota Anna Zielińska
- Piotr Ziewiec

Zasady prezentacji danych:

- W prezentacji danych dotyczących wymaganych kompetencji ze względów koncepcyjnych, a także aby uniknąć nadmiernego rozdrobnienia odpowiedzi zastosowano następujące kategorie zbiorcze¹:
  - **KOMPETENCJE KOGNITYWNE:** rozumienie tekstu, myślenie analityczne i syntetyczne, poszukiwanie informacji, przewidywanie konsekwencji alternatywnych działań, rozwiązywanie problemów, podzielność uwagi, koncentracja, umiejętność uczenia się, kreatywność;
  - **KOMPETENCJE INDYWIDUALNE:** samodzielność, zarządzanie czasem, podejmowanie decyzji, podejmowanie inicjatyw, przedsiębiorczość, odporność na stres, ambicje zawodowe (dążenie do awansu), dążenie do podnoszenia kwalifikacji, zaangażowanie, uczciwość, pracowitość, samodyscyplina, rzetelność, brak nałogów, kultura osobista, optymizm/pogodne usposobienie/uśmiech, umiejętność organizacji pracy własnej/umiejętność planowania/dobra organizacja pracy, orientacja na wyniki/nastawienie na sukces/skuteczność w działaniu, odpowiedzialność, energia/dynamizm w działaniu/aktywne działanie, obowiązkowość/ sumienność/ nienagannność, profesjonalizm, wytrwałość, odwaga, dyskrecja, dokładność/skrupulatność/staranność;

¹ Dzięki temu, że zastosowano tę samą klasyfikację co stosowana w poprzednich pomiarach zachowano możliwość porównań uzyskanych w poszczególnych pomiarach wyników.

- **KOMPETENCJE KULTUROWE:** zdolności werbalne, umiejętność ładnego pisania, śledzenie bieżących wydarzeń, znajomość obyczaju, wiedza o sztuce, zdolności twórcze, kompetencje fizyczne, zdrowie, sprawność fizyczna, zdolności koordynacyjne, zdolności manualne, orientacja przestrzenna, znajomość topografii miasta/regionu, wzrok i słuch, uroda, refleks;
- **KOMPETENCJE INTERPERSONALNE:** współpraca w grupie, kontakty z ludźmi/klientami, rozwiązywanie konfliktów, komunikatywność, umiejętność autoprezentacji, umiejętność prowadzenia negocjacji, asertywność, umiejętność łatwego nawiązywania kontaktu;
- **KOMPETENCJE KIEROWNICZE:** przywództwo, zarządzanie, delegowanie (dzielenie) zadań, koordynacja pracy, kontrola wykonania zadań, dyscyplinowanie pracowników;
- **DYSPOZYCYJNOŚĆ:** dyspozycyjność czasowa – elastyczność czasu pracy, dyspozycyjność przestrzenna – gotowość do zmiany miejsca pracy, elastyczność/ umiejętności przystosowawcze;
- **KOMPETENCJE BIUROWE:** umiejętność przygotowywania formalnych dokumentów, znajomość zasad prowadzenia rozmów biznesowych, znajomość zasad gromadzenia/obiegu i archiwizacji dokumentacji i korespondencji, znajomość struktury organizacyjnej firmy i formalnej procedury załatwiania spraw, umiejętność obsługi sprzętu i urządzeń biurowych, wykorzystanie podstawowych informatycznych pakietów biurowych;
- **KOMPETENCJE TECHNICZNE:** posługiwanie się wyobraźnią techniczną, posługiwanie się urządzeniami technicznymi, dokonywanie napraw urządzeń technicznych, umiejętności techniczne (bez sprecyzowania)/ wiedza techniczna;
- **KOMPETENCJE KOMPUTEROWE:** podstawowa umiejętność obsługi komputera, zaawansowana umiejętność obsługi komputera, korzystanie z Internetu i poczty elektronicznej, tworzenie aplikacji komputerowych, w tym stron WWW, rozeznanie w bieżącym stanie technologii komputerowej, znajomość zawodowych/specjalistycznych programów komputerowych - księgowych, magazynowych itp.;
- **KOMPETENCJE MATEMATYCZNE:** dokonywanie prostych rachunków arytmetycznych, rozwiązywanie złożonych problemów obliczeniowych, stosowanie wzorów i posługiwanie się symboliką matematyczno-logiczną, odczytywanie tabel, interpretacja wykresów;
- **KOMPETENCJE ZAWODOWE:** kompetencje zawodowe, czytanie rysunku technicznego, znajomość lokalnego rynku/znajomość branży, umiejętność przygotowywania i prowadzenia prezentacji, znajomość ustawy o finansach publicznych/ ustawy o rachunkowości/ ustawy o systemie ubezpieczeń.

 Zastosowane skróty:

PUP – Powiatowy Urząd Pracy

KZiS – Klasyfikacja Zawodów i Specjalności²

PKD – Polska Klasyfikacja Działalności

² W badaniu zastosowano Klasyfikację Zawodów i Specjalności opracowaną na podstawie Międzynarodowego Standardu Klasyfikacji Zawodów ISCO-08, przyjętego w grudniu 2007 roku.

INFORMACJE NA TEMAT POWIATU MIŃSKIEGO

Powiat miński

Liczba mieszkańców (III kwartał 2014): 150801
 Stopa bezrobocia (12.2014): 10,7
 Liczba zarejestrowanych bezrobotnych (12.2014): 4991
 Liczba podmiotów gospodarczych (III kwartał 2014): 13767
 Kluczowe branże w strukturze podmiotów gospodarczych (III kwartał 2014): handel (28%), budownictwo (13%), przetwórstwo przemysłowe (10%)
 Liczba pracujących (2013): 22432
 Przeciętne wynagrodzenie miesięczne brutto (2013): 3238,87 zł

W okresie objętym badaniem (od 8 grudnia 2014 r. do 7 lutego 2015 r.) na badanych publikatorach ukazało się około 700³ niepowtarzalnych ofert dla powiatu mińskiego, zaś do PUP pracodawcy skierowali 82 oferty.

PODMIOTY OFERUJĄCE ZATRUDNIENIE

- Wszystkie oferty zgłoszone do Powiatowego Urzędu Pracy w Mińsku Mazowieckim pochodziły od pracodawców. Natomiast w przypadku ofert zamieszczonych w publikatorach mniej niż połowa (48%) pochodziło od pracodawców. Kolejne 5% ofert zamieściły agencje pośrednictwa, zaś pozostałe oferty (47%) były anonimowe.
- Najwięcej ofert pracy, niezależnie od źródła ogłoszenia, dotyczyło zatrudnienia w handlu oraz naprawie pojazdów (28% ofert przekazanych do PUP i 19% ogłoszeń zamieszczonych w publikatorach). Często poszukiwano także pracowników do przetwórstwa przemysłowego (15% ofert w PUP i 19% w publikatorach).
- Ponadto wśród ofert zgłoszonych do PUP znalazły się te oferujące zatrudnienie u pracodawców z branży budowlanej (16%), zaś za pośrednictwem publikatorów poszukiwano pracowników do sektora transportu i gospodarki magazynowej oraz branży hotelarskiej i gastronomicznej (po 8%).

Tabela 1 Branża pracodawcy

	Oferty z PUP		Oferty z publikatorów	
	Mazowsze (N=5437)	pow. miński (N=82)	Mazowsze (N=24896)	pow. miński (N=700)
ROLNICTWO, LEŚNICTWO, ŁOWIECTWO I RYBACTWO	2%	1%	0%	0%
GÓRNICTWO I WYDOBYWANIE	0%	0%	0%	0%
PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE	12%	15%	16%	19%

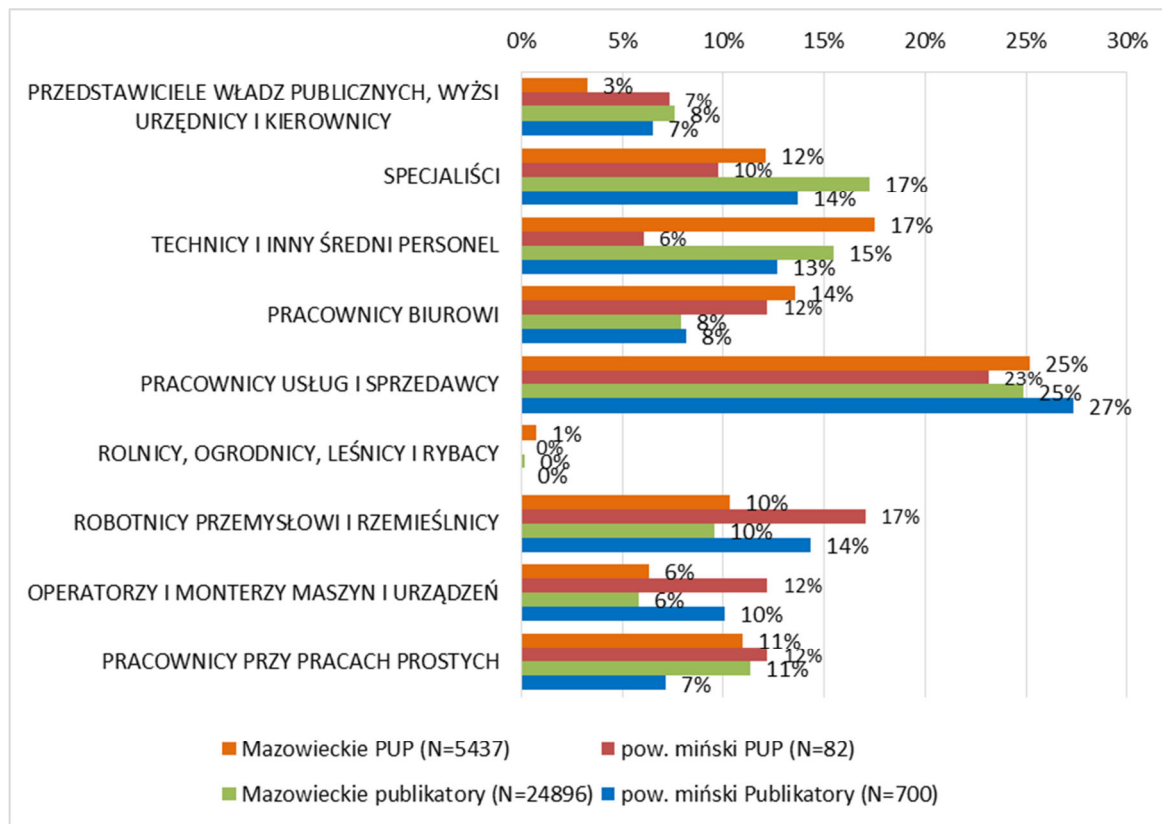
³ Liczba ofert szacowana na podstawie archiwizacji – losowo zarchiwizowano 400 ofert, z czego do kodowania i analizy skierowano 307 losowo wybranych ofert.

	Oferty z PUP		Oferty z publikatorów	
	Mazowsze (N=5437)	pow. miński (N=82)	Mazowsze (N=24896)	pow. miński (N=700)
WYTW. I ZAOPAT. W ENERGIĘ EL., GAZ, PARĘ, GORĄCĄ WODĘ	0%	0%	2%	1%
DOSTAWA WODY; GOSP. ŚCIEKAMI I ODPADAMI	1%	0%	0%	2%
BUDOWNICTWO	5%	16%	5%	7%
HANDEL HURTOWY I DETALICZNY; NAPRAWA POJ. SAM., WŁĄCZAJĄC MOTOCYKLE	27%	28%	21%	19%
TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA	4%	6%	8%	8%
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ZAKWATEROWANIEM I USŁUGAMI GASTRONOMICZNYMI	7%	7%	6%	8%
INFORMACJA I KOMUNIKACJA	3%	0%	5%	4%
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA I UBEZPIECZENIOWA	1%	0%	4%	5%
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OBSŁUGĄ RYNKU NIERUCHOMOŚCI	2%	4%	4%	4%
DZIAŁALNOŚĆ PROFESJONALNA, NAUKOWA I TECHNICZNA	6%	4%	9%	5%
DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE USŁUG ADMINISTROWANIA I DZIAŁALNOŚĆ WSPIERAJĄCA	11%	7%	6%	4%
USŁUGI ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ I OBRONY NARODOWEJ	5%	4%	0%	0%
EDUKACJA	5%	1%	4%	5%
OPIEKA ZDROWOTNA I POMOC SPOŁECZNA	2%	0%	2%	3%
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z KULTURĄ, ROZRYWKĄ I REKREACJĄ	2%	0%	1%	1%
POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA	4%	7%	5%	6%

ZAPOTRZEBOWANIE NA ZAWODY

- **Struktura poszukiwanych zawodów w powiecie mińskim była podobna wśród ofert przekazanych do Urzędu Pracy i zamieszczonych w publikatorach internetowych i drukowanych.** Najczęściej, podobnie jak średnio w województwie, poszukiwano pracowników usług i sprzedawców (23% ofert w PUP i 27% ofert w publikatorach), w tym pracowników sprzedaży oraz gastronomii (kucharzy, kelnerów i barmanów) oraz fryzjerów, kosmetyczki i pokrewnych.
- Drugą najczęściej poszukiwaną grupą pracowników byli robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (17% ofert w PUP i 14% ogłoszeń publikatorach). Z tej grupy zawodów rekrutowano kowali, ślusarzy, mechaników maszyn i urządzeń, robotników i elektryków budowlanych oraz robotników w przetwórstwie spożywczym. Również częściej niż średnio w województwie poszukiwano operatorów i monterów maszyn (12% ofert w PUP i 10% ofert w publikatorach), a zwłaszcza kierowców ciężarówek i autobusów.
- Natomiast rzadziej niż średnio w mazowieckim pojawiało się ofert zatrudnienia dla pracowników wyższego szczebla według klasyfikacji KZiS, w tym kierowników, specjalistów, techników oraz pracowników biurowych. Jeśli już pojawiały się oferty z tych grup zawodowych, najczęściej dotyczyły one specjalistów do spraw sprzedaży, marketingu i public relations, agentów i pośredników handlowych oraz pracowników obsługi biurowej.

Rysunek 1 Struktura poszukiwanych zawodów (Duże grupy zawodowe – 1 poziom klasyfikacji KZiS 2007)

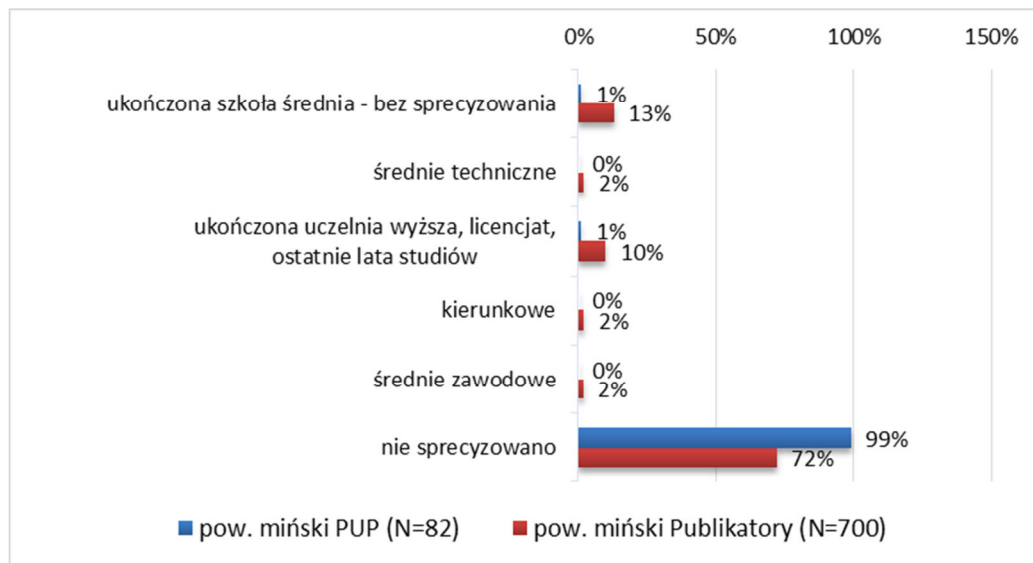

ZAPOTRZEBOWANIE NA KWALIFIKACJE I KOMPETENCJE

Wymagania pracodawców wobec poszukiwanych pracowników na terenie powiatu mińskiego były relatywnie niskie, zwłaszcza biorąc pod uwagę, że oferty przekazane do Powiatowego Urzędu Pracy w Mińsku Mazowieckim prawie w ogóle nie zawierały oczekiwań dotyczących wykształcenia, kwalifikacji, kompetencji czy doświadczenia.

- Wymagania odnośnie wykształcenia precyzowano w niewielkiej części ogłoszeń zamieszczanych w prasie i w publikatorach, natomiast ogłoszenia przekazane do powiatowego urzędu pracy w 99% nie zawierały tego typu wymagań wobec kandydatów.
- W przypadku pracodawców, którzy zamieścili ofertę w Internecie lub prasie, jeśli już oczekiwali oni konkretnego wykształcenia od potencjalnych pracowników, najczęściej było to ukończenie szkoły średniej (13%) lub uczelni wyższej (10%). Sporadycznie wymagano wykształcenia średniego technicznego lub zawodowego, czy też wykształcenia kierunkowego (po 2%).

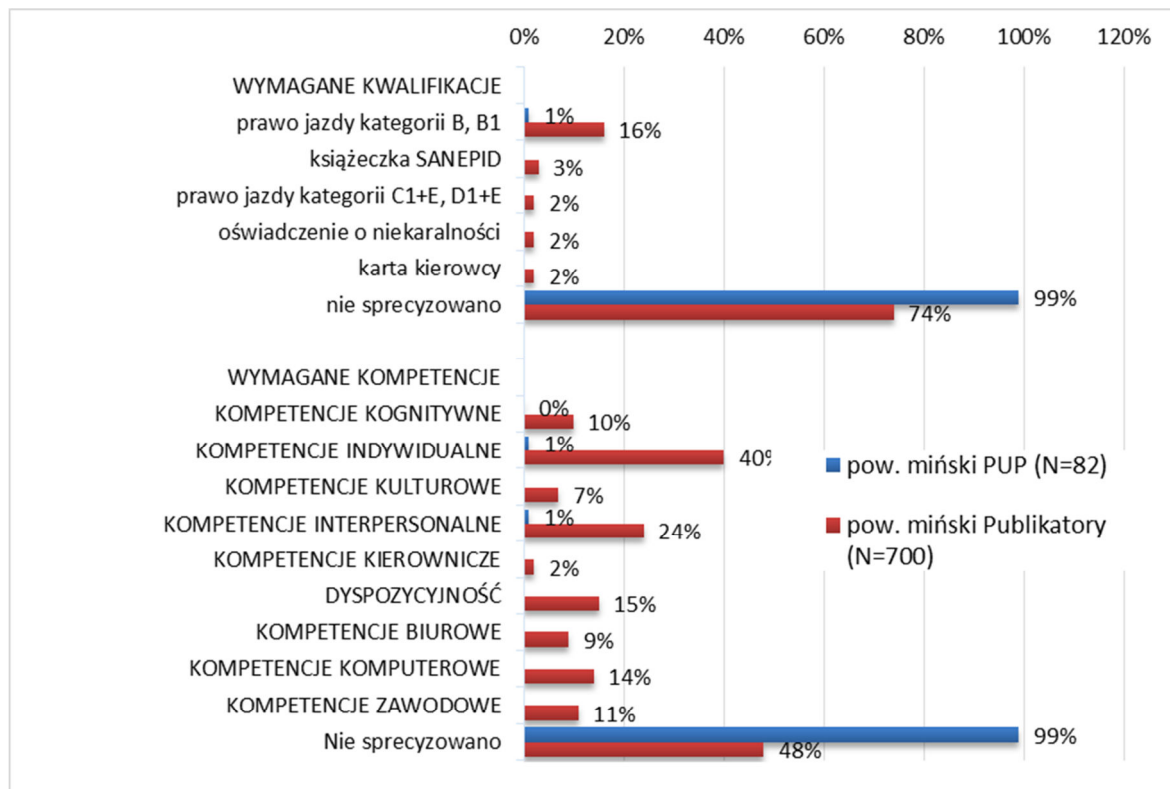
Rysunek 2 Wymagany poziom wykształcenia

- 🔄 Ogłoszenia przekazane do PUP praktycznie nie zawierały również wytycznych odnośnie kwalifikacji i kompetencji potencjalnych pracowników.
- 🔄 Częściej natomiast oczekiwania takie pojawiały się w ofertach zamieszczonych w Internecie lub prasie. Zwracano uwagę przede wszystkim na posiadanie prawa jazdy kategorii B, B1 (16%). Wśród innych poszukiwanych kwalifikacji pojawiały się książeczka SANEPID (3%), prawo jazdy kat. C1+E, D1+E, karta kierowcy, oświadczenie o niekaralności (po 2%).
- 🔄 Jeśli chodzi o kompetencje, pracodawcy rekrutujący za pośrednictwem publikatorów, podobnie jak w innych powiatach oczekiwali przede wszystkim kompetencji indywidualnych (40%) oraz interpersonalnych (24%). Ponadto zwracano uwagę na dyspozycyjność potencjalnego kandydata (15%) i umiejętność obsługi komputera (14%).
- 🔄 Oferty przekazane do PUP praktycznie nie zawierały również wymagań dotyczących doświadczenia zawodowego. Jedynie 1% z nich określiło doświadczenie zawodowe jako mile widziane. Natomiast w przypadku ofert zamieszczonych w publikatorach blisko połowa (49%) zawierała wymóg posiadanego stażu pracy, a w co dziesiątej (9%) doświadczenie było mile widziane. Dość często określano też długość oczekiwanego stażu pracy – do roku, 2 lata lub nawet 3-4 lata (odpowiednio 35%, 38% i 22% ofert, które zawierały wskazania co do długości stażu pracy).
- 🔄 W żadnej z ofert pracy przekazanej do Urzędu Pracy nie wymagano znajomości języka obcego. Jeśli chodzi o oferty z Internetu czy prasy, w co dziesiątej wymagano znajomości języka angielskiego, sporadycznie oczekiwano umiejętności posługiwania się językiem niemieckim (2%) lub rosyjskim (1%). Często oczekiwano, że kandydat wykaże się zaawansowaną lub biegłą znajomością języka obcego (odpowiednio 30% i 20%).
- 🔄 Żadna oferta PUP nie precyzowała informacji na temat oczekiwanego wieku kandydatów lub ich płci. Natomiast wśród ofert w Internecie i prasie relatywnie często na tle województwa pojawiał się zapis odnośnie płci kandydata – w przypadku 8% ofert preferowano kobiety. Ponadto poszukiwano uczniów i studentów (3%) lub emerytów (2%).

Rysunek 3 Wymagane kwalifikacje i kompetencje

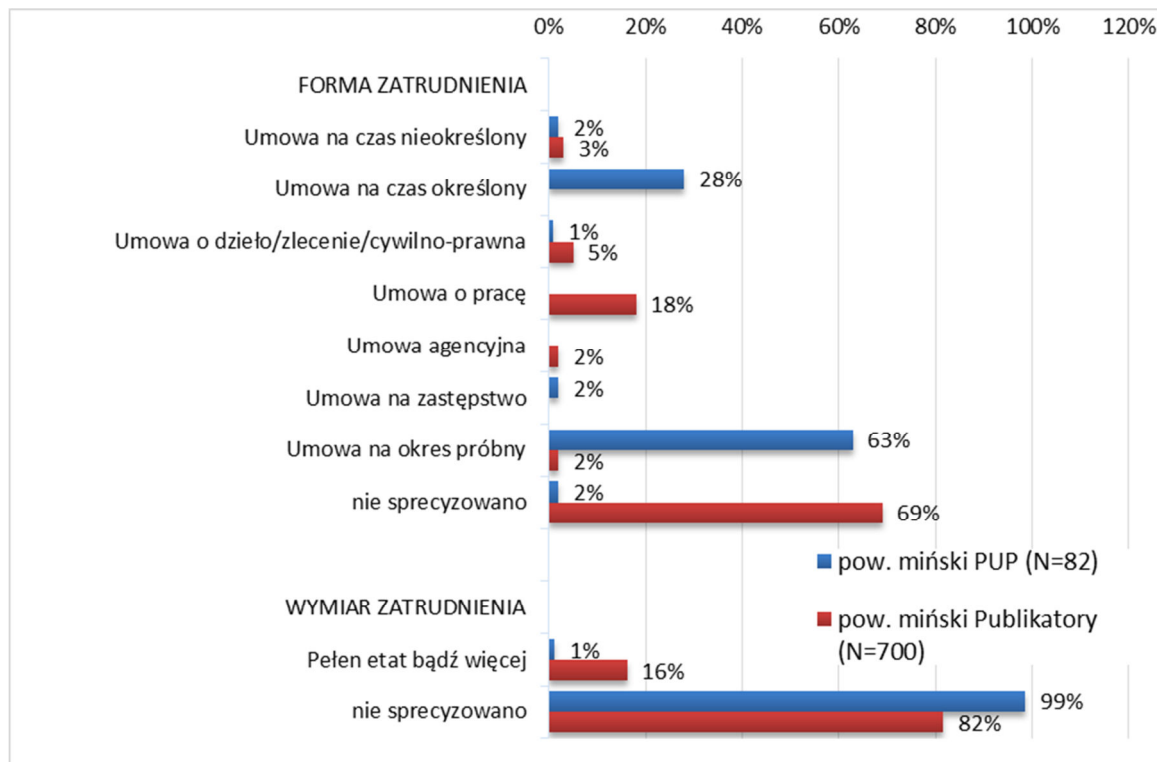

WARUNKI ZATRUDNIENIA

- Większość ofert pracy w powiecie mińskim nie zawierała informacji o wymiarze zatrudnienia (99% ogłoszeń przekazanych do PUP i 82% ogłoszeń zamieszczonych w publikatorach). Jedynie 16% ogłoszeń w publikatorach zawierało taką informację, oferując zatrudnienie na pełen etat lub więcej.
- Częściej pracodawcy określali formę zatrudnienia. Wśród ofert przekazanych do Urzędu Pracy dominowały te dotyczące pracy na podstawie umowy na okres próbny (63%) lub na czas określony (28%). Oferty zamieszczone w publikatorach rzadziej posiadały sprecyzowaną informację o formie zatrudnienia. W tych ofertach proponowano przede wszystkim umowę o pracę bez sprecyzowania jej rodzaju (18%), rzadziej umowę o dzieło/ zlecenie (5%).
- Jeśli chodzi o wynagrodzenie, zdecydowana większość ofert przekazanych do PUP zawierała informacje o wynagrodzeniu miesięcznym (96%). Z kolei w ogłoszeniach zamieszczonych w publikatorach przedstawiano wynagrodzenie jako „wysokie, atrakcyjne, satysfakcjonujące/konkurencyjne wynagrodzenie” (17%), choć aż 67% ofert nie zawierało informacji o zarobkach.

Rysunek 4 Wymiar oraz forma zatrudnienia

INFORMACJA SKRÓCONA

W okresie objętym badaniem (od 8 grudnia 2014 r. do 7 lutego 2015 r.) na badanych publikatorach ukazało się około 700 niepowtarzalnych ofert dla powiatu mińskiego, zaś do PUP pracodawcy skierowali 82 oferty.

Niezależnie od źródła ogłoszenia najwięcej ofert pracy dotyczyło branży handlowej oraz naprawy pojazdów (28% ofert z PUP i 19% ofert z publikatorów). Często poszukiwano także pracowników do sektora przetwórstwa przemysłowego. Ponadto wśród ogłoszeń zgłoszonych do PUP znalazły się takie, które pochodziły od pracodawców z branży budowlanej, zaś za pośrednictwem publikatorów poszukiwano pracowników do sektora transportu i gospodarki magazynowej oraz branży hotelarskiej i gastronomicznej.

Struktura poszukiwanych zawodów w powiecie mińskim była podobna wśród ofert przekazanych do powiatowego urzędu pracy i zamieszczonych w publikatorach internetowych lub drukowanych. Najczęściej, podobnie jak w województwie, poszukiwano pracowników usług i sprzedawców, a w drugiej kolejności robotników przemysłowych i rzemieślników.

Wymagania pracodawców wobec poszukiwanych pracowników na terenie powiatu mińskiego były relatywnie niskie, zwłaszcza biorąc pod uwagę, że oferty przekazane do Urzędu Pracy prawie w ogóle nie zawierały oczekiwań dotyczących wykształcenia, kwalifikacji, kompetencji czy doświadczenia.

Natomiast w ogłoszeniach zamieszczanych w publikatorach oczekiwano przede wszystkim: ukończenia szkoły średniej - bez sprecyzowania (13%), prawa jazdy kategorii B (16%), a także kompetencji indywidualnych (40%), kompetencji interpersonalnych (24%), dyspozycyjności (15%) oraz kompetencji komputerowych (14%).